

Kovácsné Éltes Éva

1962–2018

A Magyar Nemzeti Levéltár

Levéltártudományi Szakkönyvtára könyvtárosa

Kovácsné Éltes Éva 1962. április 28-án, Budapesten született. Édesapja, Éltes Gyula evangélikus lelkész volt, ezért lelkészi szolgálatának helye szerint 1967-től 1977-ig Kisapostagon, 1977-től Kővágóörsön élt két testvérével és szüleivel. Édesapja korán elhunyt, nem sokkal később pedig édesanyját és fiútestvérét veszítette el halálos közlekedési balesetben.

Középiskolai tanulmányait a veszprémi Kállai Éva Gimnáziumban végezte, itt érettségizett 1980-ban. Felsőfokú végzettségét Baján, az Eötvös József Tanítóképző Főiskolán szerezte könyvtár szakon, 1984-ben. Még ebben az évben elhelyezkedett az Országos Levéltár Központi Könyvtárában és élete végéig itt dolgozott könyvtárosként. Ebben az időben ő volt itt egyedül szakképzett könyvtáros. Nagy szorgalommal kezdett a könyvtári állomány feldolgozásához, a katalógus építéséhez. A katalóguscédulákat kezdetben az öreg, mechanikus, Continental írógépen írta, könyvenként átagosan 6 példányban. Hamarosan megérkezett azonban a Robotron elektromos írógép, amelyet nagy örömmel vett birtokba, hiszen ez már memóriával is rendelkezett, így a tárolt szöveget többször is kinyomtathatta. Szerette a pontos munkát, s örömet lelte abban, ha rendben volt a katalógusszekrény. Amikor visszajött a több éves gyermekgondozási szabadságáról, azt találta, hogy valaki időközben „rendbe rakta” a betűrendet, s kiemelte az „sz” betűt. Ez annyira felháborította, hogy éveken át sem tudta megbocsátani.

A Levéltári Könyvtárak Hálózata (1956–1992) működésében leginkább a fölőspéldány listák gépelésével és a dokumentumok csomagolásával vett részt. Ez a munka akkor még sok energiát igényelt, nem lévén számítógép és internet. A hálózat életében azt az évenkénti egy napot szerette a legjobban, amikor a Lovagteremben a vidéken dolgozó kollégákkal találkozhatott. Szakmai találkozó volt ez, az Országos Levéltár vezetőinek köszöntésével, fontos könyvtári kérdések megbeszélésével, előadásokkal és könyvtári, levéltári látogatásokkal.

Éva jól ismerte a könyvtár állományát és kiváló viszonyban volt a levéltáros kollégákkal. Olvasószolgálati munkája során ezt eredményesen hasznosította, miközben mindig segítőkész, figyelmes és udvarias volt. Kivette a részét a kiadványcsere munkálatokból is, leginkább partnerek számára kiadványok elküldésével. Az ő feladata volt az évenként több száz folyóiratkötés előkészítése, amit szintén a tőle megszokott akkurátus munkával végzett. Könnyű volt vele együtt dolgozni, hiszen jól alkalmazkodó és fegyelmezett volt.

A számítógépes rendszer, a Corvina IKR használatának bevezetése újabb lendületet adott munkájának. 2001-ben a katalogizáló modul, 2008-ban a beszerzési modul, 2009-ben a kölcsönzői modul elindításában egyaránt nagy szerepet vállalt. Kifejezetten szerette használni a rendszert, mert látta annak előnyeit. Leginkább azt kedvelte, hogy a könyvek adatait elég egyszer leírni, s az megjelenik minden helyen: a katalogizálásban, a beszerzésben és a kölcsönzésben. Könnyebbé vált a munkája a kölcsönzői nyilvántartás terén is, a vonalkód használatával pedig egy leolvasással rögzíthette a kölcsönzést vagy visszavételt. Az állományban való keresés is egyszerűsödött. 2010-től pedig megszűnt a fásasztó év végi kiegészítő leltározás, ugyanakkor a raktárszámok használata is könnyebbé vált.

2009-ben tanácsosi címet kapott 25 éves szakmai munkájának elismeréseként. Negyedszázadon át a könyvtári munka minden területén jó szakmai tudással, szorgalommal, precizitással és megbízhatóan vett részt. A levéltárhoz hűségesen ragaszkodott és erősen kötődött. Érdeklődése széleskörű volt, sok szépirodalmat és történelmi szakirodalmat is olvasott.

1989-ben ment férjhez, fiatal párként életüket a szüleitől kapott lakásban kezdték, később vidékre költöztek, családi házba. Három gyermeke született, akiket nagy odaadással és nehézségek közepette nevelt fel. Gyermekei, Ádám, Bálint és Zsóka evangélikus gimnáziumba jártak, s mindhárman végeztek felsőfokú tanulmányokat. Többnyire úgy alakult az élete, hogy ő volt a családfenntartó. Utolsó éveiben súlyos betegséggel küzdött, amiből türelemmel és optimizmussal sikerült meggyógyulnia. A betegségével folytatott küzdelem után váratlanul, tragikus hirtelenséggel ment el.

Konrád Aranka